

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice

CURRICULUM

la unitatea de curs

RELAȚII ECONOMICE EXTERNE, COMERȚUL EXTERN ȘI SERVICII VAMALE

Ciclul I, studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 071 Inginerie și activități inginerești

Codul și denumirea domeniului de formare profesională: 0710 Inginerie și management

Codul și denumirea specialității: 0710.1 Inginerie și management în transport auto

Forma de organizare a învățământului superior: învățământ cu frecvență redusă

Autori:

conf. univ., dr. Victoria POSTOLACHE

BĂLȚI, 2024

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe economice

Procesul-verbal nr. 7 din 27.02.2024

Șefa Catedrei de științe economice

Carolina TCACI conf. univ., dr. Carolina TCACI

Analizat și recomandat la ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 6 din 09.04.2024

Președintele Comisiei metodice al Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului Lidia POPOV conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Procesul-verbal nr. 9 din 09.04.2024

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Ina CIOBANU conf. univ., dr. Ina CIOBANU

Informații de identificare a unității de curs

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe economice

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 071 Inginerie și activități ingineresti

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul I: 0710 Inginerie și management

Codul și denumirea specialității: 0710.1 Inginerie și management în transport auto

Administrarea unității de curs

Codul modulului	Nr. de credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminarii	Laborator	Lucrul individual al studentului		
S.06.A.050	4	120	12	-	12	96	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul IV, semestrul 7

Forma de organizare a învățământului: Cu frecvență redusă

Regimul modulului: La alegere

Categoria formativă: De specialitate

Informații referitoare la cadrele didactice

Titularul cursului: Victoria POSTOLACHE, doctor în științe economice, conferențiară universitară, absolventă a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, specialitatea „Contabilitate și audit”, doctorat specialitatea „Finanțe” la Academia de Studii Economice din Moldova.

Domeniul de interes științific: Activitate bancară, control financiar, fiscalitate, finanțe publice și private.

Biroul: Catedra de științe economice

E-mail: victoria.postolache@usarb.md.

Ziua de consultații: Miercuri, 15:00 – 16:30. Consultațiile se oferă față în față, pe poșta electronică, prin videoconferință (aplicația Google Meet, Zoom).

Integrarea unității de curs în programul de studii

Unitatea de curs *Relații economice externe, comerțul extern și serviciile vamale* se axează pe cunoașterea și înțelegerea importanței instituționalizării relațiilor economice la nivel mondial și a impactului serviciilor vamale asupra dezvoltării comerțului extern. În prezent, serviciul

vamal în Republica Moldova se apreciază ca fiind unul modern și în concordanță cu Directivele UE. Studiarea acestui curs se bazează pe cunoștințele acumulate de la unitățile de curs *Principiile economiei de piață și Economia întreprinderii*, permițând utilizarea categoriilor economico-financiare în viața cotidiană. Scopul unității de curs *Relații economice externe, comerțul extern și servicii vamale* constă în aprofundarea cunoștințelor de specialitate în domeniul relațiilor internaționale guvernate de organizațiile și instituțiile economice externe în baza tratatelor de colaborare la care Republica Moldova este parte.

Exigențe și competențe prealabile

Pentru buna însușire a cursului, studentul trebuie să demonstreze:

- cunoașterea conceptelor cheie și a teoriilor din domeniul economiei, economiei întreprinderii și logisticii;
- înțelegerea rolului și importanței aspectelor legate de relații economice externe, comerț extern și servicii vamale;
- descrierea principiilor aplicate în procedura de vămuire a mărfurilor;
- cunoașterea noțiunilor fundamentale de la unitățile de curs *Principiile economiei de piață și Economia întreprinderii*;
- evidențierea rolului serviciului vamal pentru satisfacerea necesităților entităților economice.

Competențe profesionale și transversale dezvoltate în cadrul unității de curs

Prin conținutul său și activitățile de învățare a studenților, unitatea de curs *Relații economice externe, comerțul extern și servicii vamale* contribuie la dezvoltarea următoarelor competențe profesionale și transversale necesare viitorului specialist:

Competențe profesionale (CP):

CP1. Realizarea calculelor, demonstrațiilor și aplicațiilor pentru rezolvarea de sarcini specifice ingineriei și managementului bazate pe cunoștințe din științele fundamentale

CP2. Asocierea cunoștințelor, principiilor și metodelor de bază din științe tehnice și economice în scopul modelării și soluționării problemelor ingineresti luând în considerație economisirea resurselor, protecția muncii și mediului

CP6. Planificarea, conducerea și asigurarea calității proceselor de fabricare activând în contextul constrângerilor tehnico-economice, de timp, de mediu social, etic, de sănătate în situații deosebite cu utilizarea de soluții cunoscute în situații noi

Competențe transversale (CT):

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini

responsabile față de domeniul științific și didactic, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților organizate în echipă.

Finalitățile unității de curs

Rezultatele învățării unității de curs *Relații economice externe, comerțul extern și servicii vamale* reprezintă un sistem integrat de *cunoștințe*, care denotă că la finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- să explice, interpreteze și integreze analiza instituțională în realitatea economică internațională;
- să utilizeze conceptele specifice în domeniul relațiilor economice externe, comerț extern și servicii vamale;
- să prezinte modalitatea de realizare a transportării mărfurilor conform clauzelor internaționale;
- să utilizeze metode și instrumente complexe de investigare a rezultatelor obținute de către diferitele categorii de state ca urmare a sprijinului oferit de organizațiile și instituțiile internaționale.

Conținutul unității de curs

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Laborator
1.	<p>Tema 1. Relațiile economice externe în economia de piață</p> <p>1.1. Premisele și consecințele globalizării relațiilor economice externe</p> <p>1.2. Concepția și bazele relațiilor economice externe</p> <p>1.3. Obiectele și subiecții relațiilor economice externe în condițiile pieței</p> <p>1.4. Principiile și particularitățile mecanismului relațiilor economice externe</p> <p>1.5. Mecanismul național de reglementare a REE și AEE</p>	1	1
2.	<p>Tema 2. Locul și rolul relațiilor economice externe în economie</p> <p>2.1. Locul și formele schimbului internațional de tehnologii și informație în relațiile economice externe</p> <p>2.2. Tehnologiile și informația – obiecte speciale ale relațiilor economice externe</p> <p>2.3. Indicatorii ce caracterizează rolul factorului economic extern</p> <p>2.4. Interdependența economică. Securitatea economică națională și internațională</p> <p>2.5. Rolul și locul relațiilor contractuale în sistemul de relații economice externe</p>	1	1
3.	<p>Tema 3. Relațiile economice externe la etapa actuală</p> <p>3.1. Relațiile economice externe – componentă a economiei mondiale</p> <p>3.2. Condițiile de dezvoltare a REE contemporane</p>	1	-

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Laborator
	3.3. Consecințele modificărilor în economia mondială și relațiile economice externe 3.4. Tendințele și principalii factori de dezvoltare a relațiilor economice externe 3.5. Aprofundarea internaționalizării și a relațiilor economice externe		
4.	Tema 4. Comerțul extern – flux principal al circuitului economic 4.1. Esența conceptului de comerț extern 4.2. Comerțul extern la etapa actuală 4.3. Particularități ale politicii comerciale externe în condițiile actuale 4.4. Evoluția schimburilor comerciale externe 4.5. Comerțul extern – regionalizare sau globalizare	1	1
5.	Tema 5. Reglementarea multilaterală a comerțului extern 5.1. Acordul general pentru tarife și comerț - GATT 5.2. Acordul general pentru comerțul cu servicii - GATS 5.3. Organizația Mondială a Comerțului - WTO 5.4. Conferința Națiunilor Unite Pentru Comerț și Dezvoltare - UNCTAD 5.5. Fondul Monetar Internațional - FMI	1	1
6.	Tema 6. Modalități de plată utilizate în comerțul extern 6.1. Mișcarea internațională a semnelor bănești 6.2. Elemente esențiale privind derularea acreditivului documentar 6.3. Tipologia acreditivului documentar 6.4. Modul de utilizare (plată) a acreditivului documentar 6.5. Avantajele și limite ale utilizării acreditivului documentar pentru părți 6.6. Scrisoarea de credit - particularități ale operațiunii de derulare 6.7. Incasso-ul documentar - caracteristici, particularități 6.8. Utilizarea ordinului de plată	1	1
7.	Tema 7. Cooperarea economică externă - componentă a relațiilor economice externe 7.1. Definirea cooperării și colaborării internaționale 7.2. Forme de alianțe competitive 7.3. Distribuția sub franchise 7.4. Forme de cooperare industrială 7.5. Cooperarea prin societăți mixte	1	-
Evaluare periodică		-	1
8.	Tema 8. Tranzacțiile economice externe. INCOTERMS 2010 8.1. Tranzacțiile economice externe de comercializare: cumpărare-vânzare 8.2. Scurt istoric al regulilor INCOTERMS 8.3. Conținutul regulilor INCOTERMS 2010 8.4. Riscurile economice în relațiile economice externe. Înlăturarea și diminuarea riscurilor în operațiile economice externe	-	1
9.	Tema 9. Politica vamală în contextul european 9.1. Politica vamală – instrument principal al politicii comerciale aplicate 9.2. Proceduri și tehnici de aplicare a politicii vamale comune 9.3. Politica comercială tarifară și netarifară 9.4. Instrumente de limitare indirectă a importurilor prin mecanismul prețului	-	-

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Laborator
10.	Tema 10. Regimurile vamale. Destinațiile vamale	1	1
	10.1. Esența și conținutul regimurilor și destinațiilor vamale		
	10.2. Regimurile vamale definitive		
	10.3. Regimurile vamale suspensive 10.4. Destinațiile vamale		
11.	Tema 11. Drepturile de import și export	1	1
	11.1. Clasificarea drepturilor de import-export. TPV, TV, Accizele și TVA		
	11.2. Calcularea și plata drepturilor de import-export		
	11.3. Obligație vamală și măsuri de garantare a acesteia		
	11.4. Restituirea excedentului din drepturile de import și drepturile de export 11.5. Cotele drepturilor de import/export. Scutirile și facilitățile vamale		
12.	Tema 12. Valoarea în vamă a mărfurilor	1	1
	12.1. Metodele de determinare a valorii în vamă și modul de aplicare a lor		
	12.2. Declararea valorii în vamă a mărcii		
	12.3. Drepturile și obligațiile declarantului 12.4. Modul de completare a declarației privind valoarea în vamă (DVV)		
13.	Tema 13. Forme specifice de control vamal	1	1
	13.1. Controlul mărfurilor: etape și forme		
	13.2. Particularitățile controlului ulterior		
	13.3. Forme, proceduri și metode de control ulterior 13.4. Documentarea rezultatelor controlului ulterior		
14.	Tema 14. Vămuirea electronică a mărfurilor	1	1
	14.1. Vămuirea electronică a mărfurilor la export.		
	14.2. Procedura de recepționare, control și validare a declarației vamale electronice.		
	14.3. Vămuirea electronică a mărfurilor la import. 14.4. Procedura de recepționare, control și validare a declarației vamale electronice		
Total		12	12

Strategii de predare și învățare

În cadrul unității de curs *Relații economice externe, comerțul extern și servicii vamale* se aplică următoarele strategii de predare și de învățare centrate pe student: instruire diferențiată, instruire adaptivă, tehnici de dezvoltare a gândirii critice, seminarul cu utilizarea mesei rotunde, seminar cu folosirea metodei analizei situațiilor concrete, metode intuitive de învățare creativă (brainstorming, discuție Panel, problematizarea, metoda cazului).

Pentru asigurarea realizării strategiilor didactice menționate se vor utiliza suportul de curs, cursul de instruire pe platforma de învățare MOODLE, prezentările elaborate în aplicația PowerPoint, consultații individuale.

Activități de studiu individual al studentului

Activitatea individuală la unitatea de curs *Relații economice externe, comerțul extern și servicii vamale* este o componentă obligatorie a activității de instruire și include studiul după manualele recomandate și suportul de curs oferit de către titularul cursului. Repartizarea orelor pentru activitățile de studiu individual este prezentată în tabelul de mai jos.

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. ore
1.	Studierea surselor bibliografice obligatorii și conspectelor temelor unității de curs, elaborate de cadrul didactic	30
2.	Realizarea hărților conceptuale și explicarea conceptelor cheie (L_1)	22
3.	Elaborarea unui referat pe o temă selectată din lista de subiecte ale referatelor (L_2)	22
4.	Pregătirea pentru evaluarea finală (examen)	22
Total		96

Sarcinile din compartimentul lucrului individual se pregătesc de către toți studenții pentru lecțiile care corespund tematicii respectivelor însărcinări. Aprecierea lucrului individual se efectuează prin verificarea sintezelor materialului studiat individual, inițierea discuțiilor de grup cu studenții pe tematica studiului individual, interogarea studenților, simularea unor situații practice, soluționarea cărora necesită aplicarea legislației în domeniul relațiilor valutare și financiare internaționale, verificarea studiilor de caz individuale ale studenților, etc.

Studentul prezintă următoarele sarcini individuale la unitatea de curs *Relații economice externe, comerțul extern și servicii vamale*:

1. Hărțile conceptuale la temele unității de curs și conceptele de bază (L_1);
2. Referat, la una din temele propuse de cadrul didactic (L_2).

Nota/media pentru studiul individual (L_i) se determină în baza formulei:

$$L_i = \frac{L_1 + L_2}{2}$$

La elaborarea referatului studenții urmează să respecte următoarele cerințe:

1. Volumul textului referatului, inclusiv resursele informaționale, urmează să cuprindă: minim 8 pagini, maxim 15 pagini. Cerințe de tehnoredactare: formatul hârtiei A4, parametrii paginii: 3 cm - stânga, 2 cm – sus, 2 cm – jos, 1.5 cm – dreapta, fontul Times New Roman, mărimea caracterelor 12 pt, spațiul dintre rânduri 1.5, numerotarea paginilor în subsol, alinierea la centru.

2. Toate tabelele referatului trebuie să dispună de trimitere în textul lucrării. Figura, schema sau diagrama este numerotată și urmată de titlu care descrie conținutul acesteia, care se indică la mijlocul tabelului, fontul Times New Roman, mărimea 11 pt, fără semn de punctuație la sfârșit, intervalul dintre rânduri în tabel 1.15.

3. Referatul este o lucrare de dimensiuni mici sau medii care include studiul unui fenomen sau proces social, economic, întocmit pe baza unor cercetări bibliografice, a unor studii cazuistice sau experimentale în baza prelucrării unor date statistice.

Un referat va include următoarele compartimente:

- foaia de titlu;
- cuprinsul automat;
- introducerea;
- abordarea temei cercetate, descriindu-se stadiul actual al cercetărilor din domeniul din care face parte tema investigată, dezvoltarea studiului temei analizate;
- concluziile, opiniile personale și direcțiile ulterioare posibile de cercetare referitoare la tema abordată;
- referințe bibliografice;
- anexe.

Referatul va fi analizat din punct de vedere al profesionalismului cu care a fost executat. Cadrul didactic va evalua conținutul referatului și prezentarea acestuia (acuratețe, ortografie, exprimare, formatare).

Referatul urmează a fi prezentat de student în ultima săptămână de studii din cadrul semestrului.

Tematica referatelor

1. Conceptul de relații economice externe și activitate economică externă.
2. Clasificarea și conținutul operațiunilor de comerț exterior.
3. Organizarea operațiunilor de export-import ale companiei.
4. Cadrul legal al statului în ceea ce privește reglementarea vamală și tarifară.
5. Tipuri de regimuri vamale.
6. Tipuri de plăți vamale.
7. Taxe vamale pentru vămuire
8. Principalele dificultăți și pericole ale pătrunderii pe piețele externe și desfășurarea de activități economice externe.
9. Structura strategiei companiei pe piața externă.
10. Procesul de planificare a strategiei de piață a unei companii.
11. Strategii de bază pentru căutarea vânzărilor externe.
12. Prețul mondial. Tipuri de prețuri: publicate și calculate.
13. Rolul creditului în activitatea economică externă.
14. Marketingul ca funcție a conducerii activității economice externe a unei întreprinderi.

15. Sprijin de transport pentru relațiile economice externe. Export de servicii de transport.

Evaluare

Evaluarea studenților se realizează în corespundere cu Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (Ciclul I) în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți și cu Regulamentul-cadru privind evaluarea cunoștințelor studenților, obținute în procesul de formare și a rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Evaluarea curentă presupune implicarea studenților în cadrul discuțiilor, dezbaterilor, exercițiilor de reflecție promovate la orele de seminar și testelor în formă scrisă (fiecare student trebuie să acumuleze minim 4 note la unitatea de curs). Studentul este apreciat cu câte o notă la minimum 4 teme aleatoare din temele propuse spre studiere în cadrul unității de curs.

La final, studentul va obține media evaluării curente (E_c), formată din notele obținute în cadrul unității de curs respective.

În conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (Ciclul I) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1625 din 12.12.2019¹ studenții, obligatoriu, vor susține o probă de *evaluare periodică* prin care se urmărește estimarea situației intermediare a reușitei studentului. Evaluarea periodică se va promova sub formă de test scris, incluzând diferite categorii de itemi.

Studenții care absentează și cei care obțin o notă mai mică decât 5, vor avea posibilitatea să susțină repetat testul de evaluare periodică.

De asemenea, studenții vor fi evaluați în baza realizării lucrului individual (L_i) care este prezentat de către student în ultima săptămână de studii din cadrul semestrului. Însărcinările pentru lucrul individual sunt stipulate în compartimentul *Activități de lucru individual al studentului*.

Nota semestrială (N_s) se calculează ca medie aritmetică dintre:

- a) media notelor obținute la evaluările curente (E_c);
- b) nota obținută în cadrul evaluării periodice (E_p);
- c) nota/media pentru lucrul individual (L_i).

$$N_s = \frac{E_c + E_p + L_i}{3}$$

La examinarea finală sunt admiși doar studenții care întrunesc următoarele condiții:

- nota medie a evaluărilor curente E_c este de cel puțin 5.00;
- nota evaluării periodice E_p este de cel puțin 5.00;

¹ Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1625 din 12.12.2019.
Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_nr._1625_din_12.12.2019.pdf

– media pentru activitatea de lucru individual L_i este de cel puțin 5.00.

Evaluarea finală se realizează sub formă de examen oral. Nota finală se calculează conform formulei:

$$N_f = N_s \times 0.5 + N_e \times 0.5,$$

unde N_f – nota finală; N_s – nota semestrială; N_e – nota de la examen.

Subiectele pentru evaluarea finală

1. Premisele și consecințele globalizării relațiilor economice externe.
2. Concepția și bazele relațiilor economice externe.
3. Obiectele și subiecții relațiilor economice externe în condițiile pieței.
4. Principiile și particularitățile mecanismului relațiilor economice externe.
5. Mecanismul național de reglementare a REE și AEE.
6. Locul și formele schimbului internațional de tehnologii și informație în relațiilor economice externe.
7. Tehnologiile și informația – obiecte speciale ale relațiilor economice externe.
8. Indicatorii ce caracterizează rolul factorului economic extern.
9. Interdependența economică. Securitatea economică națională și internațională.
10. Rolul și locul relațiilor contractuale în sistemul de relații economice externe.
11. Relațiile economice externe – componentă a economiei mondiale.
12. Condițiile de dezvoltare a relațiilor economice externe contemporane.
13. Consecințele modificărilor în economia mondială și relațiilor economice externe.
14. Tendințele și principalii factori de dezvoltare a relațiilor economice externe.
15. Aprofundarea internaționalizării și a relațiilor economice externe.
16. Esența conceptului de comerț extern.
17. Comerțul internațional la etapa actuală.
18. Particularități ale politicii comerciale externe în condițiile actuale.
19. Evoluția schimburilor comerciale internaționale.
20. Comerțul internațional – regionalizare sau globalizare.
21. Tranzacțiile economice externe de comercializare: cumpărare - vânzare.
22. Scurt istoric al regulilor INCOTERMS.
23. Conținutul regulilor INCOTERMS 2010.
24. Riscurile economice în relațiile economice externe.
25. Politica vamală – instrument principal al politicii comerciale aplicate.
26. Proceduri și tehnici de aplicare a politicii vamale comune.
27. Politica comercială tarifară și netarifară.

28. Instrumente de limitare indirectă a importurilor prin mecanismul prețului.
29. Vămuirea electronică a mărfurilor la export.
30. Procedura de recepționare, control și validare a declarației vamale electronice.
31. Vămuirea electronică a mărfurilor la import.
32. Procedura de recepționare, control și validare a declarației vamale electronice.

Model de test de evaluare periodică

1. Stabiliți dacă este adevărată sau falsă afirmația: (2 puncte)

Obiectul REE îl constituie relațiile de specializare și cooperare din domeniul economic și al cercetărilor tehnico-științifice. a) adevărat b) fals

Un factor mai puțin important în REE este diviziunea internațională a muncii. a) adevărat b) fals

2. Enumerați: (8 puncte)

- factorii care influențează alegerea modalității de plată;
- particularitățile REE ca sferă a relațiilor de piață.

3. Continuați fraza (4 puncte)

Politica tarifară ...

Politica comercială vizează ...

4. Enumerați etapele de evoluție a economiei mondiale (3 puncte)

5. Alegeți toate variantele corecte:

Principalele forme de manifestare a REE sunt (3 puncte)

- comerțul cu bunuri;
- servicii comerciale;
- circulația externă a capitalului;
- colaborarea și cooperarea;
- lichidarea subdezvoltării.

Elementele fluxului economic extern sunt: (2 puncte)

- obiectul schimbului;
- servicii comerciale;
- localizarea geografică;
- subiectul schimbului.

Baremul de notare

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Puncte	3	4	5	6	7-10	11-12	13-16	17-19	20-21	22

Model de bilet de evaluare finală

Bilet de examinare Nr. 1

La unitatea de curs **Relații economice externe, comerțul extern și servicii vamale** **Specialitatea „Inginerie și management în transport auto”**

1. Concepția și bazele relațiilor economice externe.
2. Tranzacțiile economice externe de comercializare: cumpărare - vânzare.

Resurse informaționale

Obligatorii:

1. Regulamentul de punere în aplicare a Codului Vamal. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2023, nr. 93-96 art. 193 din 21.03.2023.
2. Codul Vamal al Republicii Moldova. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2023, nr. 219-225 art. 238 din 17.09.2021.
3. BELU, G. M. *Operațiuni de comerț exterior*. București: Editura ASE, 2018, 198 p.
4. DRAGAN, G. *Fundamentele comerțului internațional*. București: Editura ASE, 2004. 196 p.
5. GRIBINCEA A., CĂRBUNE, N. ș.a. *Relații economice internaționale: Note de curs*. Chișinău: CEP USM, 2013, 337 p.

Suplimentare:

1. CARAIANI, Gh.; MIHEI, A.; GEARÂP, T. *Condiția de livrare în tranzacțiile internaționale*, București: Editura Lumina Lex, 2017, p. 37.
2. BARI, I. *Probleme globale contemporane*, București: Editura Economică, 2013, 155 p.
3. BURNETE, S. *Elemente de economie și politica comerțului internațional*, București: Editura ASE, 2017, 205 p.
4. CARAIANI, G.; POTECEA, V. *Tranzacții internaționale*, București: Editura Wolters Kluwer, 2019, 230 p.
5. CIOBANU, Gh. *Tranzacții economice internaționale*. Cluj Napoca: Imprimeria Ardealul, 2019, 220 p.